

**Česká školní inspekce
Olomoucký inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIM-1107/19-M

Název	Základní škola Uničov, U Stadionu 849
Sídlo	U Stadionu 849, 783 91 Uničov
E-mail	skola@zsustadionu.cz
IČ	64 627 519
Identifikátor	600 140 865
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Milan Žůrek
Zřizovatel	město Uničov
Místo inspekční činnosti	U Stadionu 849, 783 91 Uničov
Termín inspekční činnosti	23. až 25. září 2019

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnosti podle § 174 odst. 6 zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání, a to podle školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, se zaměřením na respektování speciálních vzdělávacích potřeb žáků, činnost školního poradenského pracoviště směrem k podpoře individuálních vzdělávacích potřeb žáků a úroveň komunikace školy se zákonnými zástupci žáků.

Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání.

Charakteristika

Základní škola Uničov, U Stadionu 849 (dále škola) vykonává činnost základní školy, školní družiny a školní jídelny.

Škola poskytuje vzdělávání žákům 1. až 9. ročníku, k termínu inspekční činnosti ji navštěvovalo 380 žáků, z tohoto počtu bylo 56 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (14 žáků na prvním a 42 žáků na druhém stupni základní školy).

Podrobné informace o činnosti školy jsou zveřejňovány na webových stránkách www.zsustadionu.cz.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Vzdělávání je ve škole zajištěno stabilizovaným pedagogickým sborem, jehož počet členů se postupně rozšiřuje. Vyučujícím poskytuje podporu celkem sedm asistentů pedagoga, kteří absolvovali vzdělávání umožňující jim přímou pedagogickou činnost ve třídě, v níž se vzdělávají žáci se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP). Vedení školy podporuje další vzdělávání pedagogických pracovníků, při jeho plánování a realizaci vychází zejména z potřeb školy a zájmů pedagogů. V posledních třech letech absolvovali všichni pedagogové semináře zaměřené na práci se žáky se SVP či práci s třídním kolektivem, dále podle svého odborného zaměření také semináře zaměřené na metody a formy práce při výuce konkrétního vyučovacího předmětu. Sdílení poznatků z absolvovaných vzdělávacích akcí formou vzájemných hospitací však není systémově nastaveno a realizováno.

Zpětnou vazbu o kvalitě poskytovaného vzdělávání poskytuje vyučujícím pouze úzké vedení školy, a to formou přímých hospitací či ve větší míře průběžnými neformálními krátkými vstupy do vyučovacích hodin. Tento způsob hodnocení postihuje především jevy vyskytující se v průběhu výuky, nedostatečně však vyhodnocuje účelnost užitých metod a forem práce, přizpůsobení vzdělávacího obsahu individuálním potřebám žáků či efektivitu práce asistentů pedagoga a úroveň jejich spolupráce s učiteli. Není také zaměřeno na zhodnocení účelného uplatňování poznatků z absolvovaného dalšího vzdělávání. Závěry z hospitační činnosti nejsou vedením školy zobecňovány na jednáních pedagogické rady, vyučující tak nezískávají vhodnou zpětnou vazbu vedoucí ke zkvalitňování vzdělávání. Při hodnocení efektivitě uplatňovaných podpůrných opatření není systematicky využívána hospitační činnost členek školního poradenského pracoviště.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výchovně-vzdělávací priority jsou stanoveny ve strategických dokumentech školy (školní vzdělávací program, koncepce rozvoje), zaměřují se zejména na podporu zdravého životního stylu, rozvoj žákovské samostatnosti a jejich schopnosti tolerance a využívání efektivních metod a forem práce v průběhu vzdělávání. Strategie vedoucí ke zkvalitňování průběhu vzdělávacího procesu obsažené v těchto školních dokumentech se ve sledovaných vyučovacích hodinách však dařilo uplatňovat jen částečně.

V úrovni hospitovaných vyučovacích hodin byly výrazné kvalitativní rozdíly, a to v jejich uplatňované struktuře i efektivitě používaných metod práce se žáky. Převládala frontální forma práce doplněná řízeným rozhovorem a samostatnou prací žáků, ojediněle kombinovaná s kooperací ve dvojicích nebo skupinách. Prezentace vzdělávacího obsahu byla založená na dominantním postavení učitele a předávání hotových informací žákům spojené s jejich zapisováním. Kvalitu výuky snižovala její nevhodná organizace,

nedostatečná vstupní i průběžná motivace, nerovnoměrné zapojení žáků do výuky, nízká míra aktivizujících metod. Pro podporu učení byly v malé míře využívány názorné didaktické pomůcky, účelné využití didaktické techniky bylo ve sledovaných vyučovacích hodinách zaznamenáno výjimečně, stejně jako aktivní práce žáků s ní. Žáci měli malý prostor pro řešení problémů či rozvoj komunikativních dovedností. Zpětná vazba o zvládnutí učiva byla formální a nevypovídala o míře porozumění probíranému jevu, formativní hodnocení žáků vedoucí k podpoře jejich motivace k dalšímu učení nebylo využíváno. Dalším nedostatkem větší části sledovaných vyučovacích hodin byla absence shrnutí učiva v jejich závěru, a tím i ověření naplnění vzdělávacího cíle. Sebehodnocení žáků a jejich vzájemné hodnocení bylo využito pouze ojediněle, učitelé tak žáky nevedou k objektivnímu posouzení kvality vlastního výkonu ani k hodnocení svých vrstevníků podle předem daných kritérií. Scházející diferenciací zadávaných úloh nedostatečně podporovala rozdílné pracovní tempo žáků s nižšími i vyššími učitelskými předpoklady, včetně žáků se SVP. V podstatné části vyučovacích hodin pracovali žáci převážně na úkolech se stejnou mírou obtížnosti, využívání předtištěných, upravených nebo zjednodušených textů a škály podpůrných pomůcek dle spektra speciálních vzdělávacích potřeb žáků bylo zaznamenáno v minimální míře. Ojediněle byl žákovi se SVP poskytnut delší časový prostor pro vypracování testu s kontrolou porozumění zadávaných úkolů ze strany učitele i asistenta pedagoga.

Efektivita vzájemné spolupráce asistentů pedagoga s vyučujícími byla celkově nízká, což vycházelo zejména z nastavené organizace vyučovacích hodin s převládající frontální výukou s výraznou aktivitou učitele a předáváním hotových informací žákům. Činnost asistentů pedagoga se tak omezovala na drobnou individuální pomoc při plnění úkolů či manipulaci žáků s pomůckami, svou přítomností většinou napomáhali plynulosti vzdělávacího procesu. V některých vyučovacích hodinách zejména na druhém stupni však byli asistenti pedagoga zcela pasivní a interakce mezi vyučujícími a asistenty pedagoga nebyla v průběhu vzdělávacího procesu zřejmá.

Pouze v menší části hospitovaných vyučovacích hodin učitelé vhodně střídali činnosti žáků. Zařazováním činnostního učení, kooperativních skupinových aktivit i práce ve dvojicích přispívali k udržení jejich pozornosti. Průběžnou pozitivní zpětnou vazbou a vyjadřováním důvěry ve schopnost zvládnout probírané učivo podporovali také jejich osobnostně sociální rozvoj. Vhodně byly využívány mezipředmětové vztahy a uváděny příklady aplikace učiva v reálných životních situacích, čímž byli žáci zdařile motivováni k pochopení učební látky v širších souvislostech. K upevňování a procvičování učiva byly zařazeny zajímavé úlohy s vytvořením dostateku prostoru pro vlastní iniciativu žáků. Vyučující kladli důraz na procvičování a upevňování učiva, účelně pracovali s chybou a respektovali individuální tempo žáků. V závěru těchto vyučovacích hodin pedagogové provedli účelné shrnutí učiva a vyhodnocení splnění vzdělávacího cíle, do hodnocení zapojili prostřednictvím sebehodnocení také žáky.

Celkově probíhaly hospitované vyučovací hodiny v klidné atmosféře, žáci projevovali vůči vyučujícím respekt, zadané úkoly plnili dle jejich pokynů, dodržovali pravidla slušného chování, vzájemně spolu komunikovali, nebyla zaznamenána žádná konfliktní situace. Komunikace mezi vyučujícími a žáky, případně mezi žáky navzájem probíhala korektně, bez náznaků nežádoucích projevů.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Při hodnocení výsledků vzdělávání škola využívá interní nástroje (ústní zkoušení, testy, písemné práce většího rozsahu), v pravidelných intervalech také externí testování. Zákonní

zástupci žáků jsou o výsledcích a průběhu vzdělávání informováni prostřednictvím zápisů v žákovských knížkách, na třídních schůzkách nebo během individuálních konzultací. Důraz je kladen i na hodnocení chování žáků a intenzitu jejich domácí přípravy. Škola využívá k řešení projevů rizikového chování zavedené nástroje, přičemž k často uplatňovaným patří i okamžité záznamy o zapomínání pomůcek či domácích úkolů do žákovských knížek, což může v některých situacích vést k demotivaci žáka v procesu dalšího učení. Na jednáních pedagogické rady i při činnosti metodických orgánů jsou výsledky vzdělávání žáků převážně konstatovány, nevyplývá z nich hlubší analýza výsledků vzdělávání. Chybí sebereflexe vyučujících z realizované výuky, předávání poznatků a z nich vyplývající opatření ke zlepšení výsledků vzdělávání žáků. Stejně tak pravidelně prezentované zprávy výchovné poradkyně a školní metodičky prevence sumarizují počet realizovaných preventivních aktivit či počet žáků se SVP bez zhodnocení kvality jim poskytované podpory, navrhování opatření a vyhodnocování jejich účinnosti.

Součástí výchovně vzdělávacího procesu je činnost školního poradenského pracoviště, na jehož činnosti se podílí kromě výchovné poradkyně a školní metodičky prevence také školní psychologka, která začala svoji činnost ve škole vykonávat v průběhu školního roku 2018/2019. Přestože jednotliví pracovníci školního poradenského pracoviště vzájemně spolupracují, poskytování poradenských služeb ve škole zatím nemá systematicky nastavenou organizační strukturu s jasně vymezeným rozsahem činností a zodpovědnosti jednotlivých členů. Ačkoliv škola průběžně identifikuje individuální potřeby žáků se SVP i žáků ohrožených školním neúspěchem, nastavený systém práce se jeví jako méně efektivní, a to zejména ve vztahu ke sledování, uplatňování a vyhodnocování účinnosti podpůrných opatření ve vzdělávacím procesu. Výchovná poradkyně koordinuje systém podpory žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, zajišťuje informovanost všech pedagogických pracovníků, spolupracuje při řešení výchovných a výukových problémů žáků se školní metodičkou prevence i školní psychologkou. Individuální vzdělávací plány jsou vyhodnocovány jedenkrát ročně ve zprávě pro školské poradenské zařízení, průběžnou evaluaci v součinnosti všech, kteří se na jeho tvorbě podílejí, škola opomíjí. To souvisí také s neujasněnou zodpovědností jednotlivých vyučujících za vedení asistentů pedagoga, která se projevila nedostatečnou mírou aktivní spolupráce při plánování, průběhu i vyhodnocování vzdělávacího procesu ve vztahu k žákům se SVP i celému třídnímu kolektivu. Vzájemná spolupráce všech pedagogických pracovníků, a to i v rámci činnosti metodických orgánů, je spíše intuitivní, škola má stanoveny postupy při uplatňování podpůrných opatření (delší časová dotace při vypracování úkolů, dopomoc, vysvětlení, ověření porozumění textu apod.), jejich účinnost však není průběžně ověřována a nejsou stanovována další opatření ve prospěch žáka a zkvalitňování výuky.

Školní preventivní strategie se zaměřuje zejména na vytváření příznivého sociálního klimatu, reflektuje potřeby a specifika školy. Rozvoj jednotlivých kompetencí žáků podle jejich individuálních schopností a rozvoj prosociálních vazeb podporují četné školní a mimoškolní aktivity, které přispívají k všestrannému rozvoji osobnosti žáků a posilují jejich sounáležitost se školou. Problematiku prevence sociálně patologických jevů účelně doplňuje vzdělávací obsah některých předmětů a pestrá nabídka zájmových útvarů. Primární prevence je hojně doplňována součinností s řadou dalších subjektů. K preventivním aktivitám školy se řadí především akce pro žáky zaměřené na rizikové formy chování prostřednictvím besed a přednášek i pravidelně organizovaných třídnických hodin. Žákům 1. stupně je usnadněn přechod na 2. stupeň ZŠ prostřednictvím každoročně organizovaného adaptačního kurzu i vzájemným předáváním informací mezi vyučujícími 1. a 2. stupně ZŠ. V případě vztahových problémů je realizována okamžitá intervence pracovníků školního poradenského pracoviště, četná je práce s třídním kolektivem. Školní psychologka se

aktuálně zapojila do intenzivní spolupráce s třídními učiteli a společné přípravy tzv. třídnických hodin. Rovněž převzala od školní metodičky prevence realizaci každoročního dotazníkového šetření zaměřeného na monitorování klimatu školy a jednotlivých tříd. Poskytuje také individualizovanou pomoc při řešení různého spektra výchovně vzdělávacích problémů a obtíží pedagogům, asistentům pedagoga, zákonným zástupcům žáků a s jejich souhlasem i samotným žákům.

Závěry

Vývoj školy

- Od poslední inspekční činnosti došlo k nárůstu počtu žáků, tříd a vyučujících, zvýšil se také počet žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Škola začala využívat činnost školní psycholožky.

Silné stránky

- Široká nabídka zájmových útvarů vede k rozvoji talentů a zájmů žáků a je spolu s organizováním řady preventivních aktivit účinným motivačním prostředkem k aktivnímu trávení volného času.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Kontrolní systém vedení školy je nedostatečný v oblasti rozsahu a konkrétního zaměření hospitační činnosti směrem k uplatňovaným metodám a formám práce, individuálnímu přístupu k žákům s potřebou podpůrných opatření a práci asistentů pedagoga.
- Ve sledované výuce jednotlivých vyučovacích předmětů byly pouze v omezené míře využívány pestré metody a formy práce, dostupná didaktická technika a vhodné názorné pomůcky. Ve většině vyučovacích hodin nebyl vytvářen dostatečný prostor pro činnostní učení, práci ve dvojicích či skupinách žáků a rozvoj jejich kritického myšlení.
- V hospitovaných vyučovacích hodinách nebyla zaznamenána diferenciací vzdělávacího obsahu, která by vycházela z individuálních vzdělávacích potřeb jak žáků s potřebou podpůrných opatření, tak žáků nadaných. Byla zaznamenána absence závěrečného shrnutí a upevnění učiva, žákům nebylo poskytováno formativní hodnocení ani prostor pro sebehodnocení.
- Činnost asistentů pedagoga v průběhu vyučovacích hodin vykazovala nízkou míru podpory žáků s potřebou podpůrných opatření i všech žáků ve třídě, rozdílnou úroveň měla kvalita a efektivita jejich spolupráce s pedagogy ve výuce.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Pravidelnou, efektivní a cílenou hospitační činností zjišťovat a vyhodnocovat kvalitu poskytovaného vzdělávání se zaměřením na účelnou organizaci vyučovacích hodin, využívání pestrých metod a forem práce deklarovaných ve strategických dokumentech školy, didaktické techniky a názorných pomůcek.
- Na jednáních pedagogické rady zobecňovat závěry z hospitační činnosti, provádět hlubší analýzu výsledků vzdělávání žáků a účinnosti uplatňovaných podpůrných opatření.

- Důsledně podporovat profesní rozvoj všech pedagogů realizací vzájemných hospitací, sdílením různých přístupů, metod a forem práce ve vzdělávání, a to zejména u žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- Vytvářet žákům ve výuce dostatečný prostor pro jejich aktivitu a rozvoj kompetencí i gramotností, uplatňovat ve větší míře diferenciaci a individualizaci výuky s ohledem na vzdělávací potřeby jednotlivých žáků.
- Do průběhu vyučovacích hodin trvale a systematicky začleňovat shrnutí a upevnování učiva, častěji využívat formativního hodnocení práce žáků, sebehodnocení a vzájemného hodnocení.
- Sjednotit a systemizovat činnost výchovného poradce, školního metodika prevence a školního psychologa v programu poradenských služeb.
- Metodicky vhodně vést asistenty pedagoga v oblasti práce se žáky s potřebou podpůrných opatření, ale také s celým třídním kolektivem.
- K efektivní domácí přípravě motivovat žáky jiným způsobem než udělováním kázeňských opatření.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Koncepce rozvoje 2018-2023, ze dne 25. 2. 2018
2. Školní vzdělávací program pro základní vzdělání, s platností od 31. 8. 2019
3. Školní řád, ze dne 29. 8. 2016
4. Výroční zprávy o činnosti školy, školní roky 2016/2017, 2017/2018
5. Záznamy z jednání pedagogické rady, školní roky 2018/2019, 2019/2020
6. Seznam zohledňovaných žáků a žáků se zdravotním postižením a zdravotním znevýhodněním 2019/2020
7. Souhrnná dokumentace k výchovnému poradenství (např. plán činnosti, evidence žáků se speciálními vzdělávacími potřebami, individuální vzdělávací plány), školní roky 2018/2019, 2019/2020
8. Souhrnná dokumentace školní metodičky prevence (např. plán činnosti, minimální preventivní program), školní roky 2018/2019, 2019/2020
9. Personální dokumentace vybraných pedagogických pracovníků, školní rok 2019/2020
10. Údaje o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, školní roky 2017/2018, 2018/2019

11. Záznamy z hospitační činnosti 2017-2019
12. Plán práce školy 2019/2020
13. Školní matrika, školní rok 2019/2020
14. Žákovské knížky vybraných tříd, školní rok 2019/2020

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Olomoucký inspektorát, Wellnerova 25, 779 00 Olomouc, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.m@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Markéta Kadaňková, školní inspektorka,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Markéta Kadaňková v. r.

Mgr. Zonna Bařinková, školní inspektorka

Mgr. Zonna Bařinková v. r.

Mgr. Jitka Zavadilová, školní inspektorka

Mgr. Jitka Zavadilová v. r.

Mgr. Martina Komsová, školní inspektorka

v z. Mgr. Markéta Kadaňková v. r.

V Olomouci 15. října 2019

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Milan Žůrek,
ředitel školy

Mgr. Milan Žůrek v. r.

V Uničově 17. října 2019